

Slušne a ohľaduplne

Už dlhší čas sa metodická komisia prostredníctvom článkov, seminárov a kurzov snaží ovplyvňovať a usmerňovať lezcov k zvyšovaniu bezpečnosti a etickému správaniu sa na skalách, v horách a aj prírode ako takej. Úspešnosť našich zámerov ukáže až samotný život, a to väčšinou, keď sa niečo udeje... Je to o človeku a voľbe. Túto úvahu píšem z rovnakého dôvodu: aby ste mali možnosť voľby a mohli si vybrať medzi uvedomelosťou verzus lenivosťou a ich následkami.

Očo mi ide? Ide mi o prírodu. O čistotu skál, ich okolia a aj o prácu lezcov, zhotoviteľov lezeckých ciest, o ohľaduplnosť.

Skalky sú v súčasnosti väčšinou odistené pevným istením, ktoré zvyšuje bezpečnosť a sprístupňuje jednotlivé línie väčšiemu počtu lezcov. Je to fakt a bez diskusie môžeme povedať, že lezenejšie cesty a najnavštevovanejšie skalné oblasti sú práve tie s vyššou hustotou pevných istení. Aj tu sa nám odzrkadľuje smerovanie a vývoj lezeckého športu, jeho etiky a aj lezca ako človeka. Má to však jeden výrazný háčik. Ľudská činnosť preukázateľne ovplyvňuje naše okolie a skalné oblasti, žiaľ, nie sú výnimkou. Odpad, toaletný papier, ohorky z cigariet, poškodené časti oblečenia a podobne, sa stávajú bežným negatívnym javom. Postarajme sa, aby sa to zmenilo, nebuďme ľahostajní a ignorantskí. My, lezci, sme si zobrali skaly pod patronát a máme podľa stanov aj ručiť, že: „Poslaním SHS JAMES je aj prispievať k ochrane prírodných hodnôt v oblastiach, kde sa horolezecká činnosť vykonáva, rešpektovať zásady ochrany prírody a vykonávať športovú činnosť v súlade so zásadami ochrany prírody, dodržiavať všetky dohody uzavreté v tejto oblasti SHS JAMES a osobne sa na ochrane prírody aktívne podieľať“ (stanovy SHS JAMES, str. 1 – 2). Kontroluj sám seba a keď treba, tak aj iných. Ľahostajnosť nepomáha. Usmerňujme sa spoločne k lepšiemu výsledku, zodvihňime, odnesme, pomáhajme si a uľahčíme prírode, správcom oblastí a aj našej duši.

S odistením a nitmi, teda pevným istením navrátnym v skalách, je to u nás rovnako diskutabilné ako inde, či už ide o hustotu alebo samotné narušenie skaly. Jednoducho to má výhody aj nevýhody. Dôležité však je, že nity lezci chcú kvôli osobnej bezpečnosti na skale. Cesty pre nás robia a udržiavajú zanietení lezci, ktorí do tejto spoločnej veci vkladajú nemalú námahu, veľa času aj peňazí. Tvorenie nie je iba o osadzovaní nitov. Cesta sa musí

prípraviť, vyčistiť, treba odstrániť voľné kamene pre zvýšenie bezpečnosti, spevňujú sa pristupy... Urobiť cestu je obrovský kus roboty, ktorú nie je až tak vidieť.

Abyste sme nemuseli istenia kvôli poškodeniu odstraňovať, aby sme neohrozovali seba a ostatných lezcov a aby sme neničili celú tú drinu spojenú s tvorbou a spravovaním ciest, pristupujme s ohľaduplnosťou aj k isteniam. Rešpektujme značky (šnúrka, masla, tabuľka, iná viditeľná odlišnosť) visiace v prvom nite. Môže to znamenať, že cesta je čerstvo zalepená a lepidlo ešte dostatočne nevytvrdlo, že nie je dokončená alebo si chce líniu ako prvý vyliezť jej autor. Rovnako ako postupových istení sa ochrana nitov dotýka aj štandov a „baranov“. Ak leziete spôsobom TR (top rope, udica, istenie zhora), cvaknite si pri opakovanom lezení do štandu vlastné karabíny, čím výrazne predĺžite životnosť istenia,

ochránite ľudí a aj skalu. Prípadné poškodenia istení prosím nahláste na stránke spolku (viď adresa na konci článku).

Za metodickú komisiu vám na fotografiách ponúkame ukážku, ako liezť TR ohľaduplne a bezpečne.

Skalné veže a steny sú súčasťou životného prostredia a ohľaduplný prístup k nim a ich okoliu je zo strany lezcov priam povinnosťou. Ukážme, že sme hodní výsady, ktorou nás tento šport obdaril. Výsady hľadieť na svet z výšky a dosahovať miesta, na ktoré sa väčšina ľudí nikdy nedostane. Budme prosťrediu pomocou, nie záťažou. ■

Poškodené istenie
nahláste na:
[www.james.sk/
istenia.asp
?pageid=89&portal_id=1](http://www.james.sk/istenia.asp?pageid=89&portal_id=1)